

BIBLIOGRAFIA MIASTA TARNOWA

TROCHĘ HISTORII...

Idea gromadzenia materiałów regionalnych w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie oraz opracowania bibliografii wydawnictw dotyczących Tarnowa i ziemi tarnowskiej pojawiła się już w latach pięćdziesiątych XX w., o czym donosiła lokalna prasa. Pierwotnie wydawnictwa regionalne gromadzone były w Czytelnii. W 1979 r. rozpoczął działalność nowy dział Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej (WBP powstała na bazie miejskiej biblioteki i biblioteki powiatowej w wyniku reformy administracyjnej w 1975). Był to Dział Informacyjno-Bibliograficzny, któremu powierzono m.in. rolę ośrodka gromadzącego informację o regionie i redagowanie „Bibliografii województwa tarnowskiego”. Kierownikiem działu została **Alina Śmiszkiewicz**. Założona wówczas kartoteka regionalna rejestrowała artykuły z „Dziennika Polskiego” i „Gazety Krakowskiej”. Z dniem 1 stycznia 1984 r., zgodnie z wytycznymi MKiSz. z 1981 r., Wojewódzka Biblioteka Publiczna utworzyła Redakcję Bibliografii Terytorialnej. Oprócz opracowywania bibliografii, Redakcji wyznaczono funkcję gromadzenia dokumentów życia społecznego. Na stanowisko kierownika powołana została **Maria Sąsiadowicz**.

W latach 1984-1991 w Redakcji przygotowano do druku pięć tomów **„Bibliografii województwa tarnowskiego”** za lata: 1979 (wyd. 1988), 1980 (wyd. 1988), 1981/1982 (wyd. 1994) i 1983 (wyd. 1993). Równocześnie gromadzono materiały w formie kartoteki do kolejnych roczników za lata 1984-1991 (roczniki te nie zostały wydane drukiem).

W 1992 r. Miejska Biblioteka Publiczna – na skutek podziału – wyodrębniona została ze struktur WBP. W latach 1992-1999 w Tarnowie funkcjonowały równolegle dwie biblioteki publiczne (MBP i WBP). W 1999 r., w wyniku reformy administracyjnej, ponownie zostały połączone.

Po 1992 r. Redakcję Bibliografii Terytorialnej pozostawiono w strukturze Biblioteki Wojewódzkiej. W następnych latach w Redakcji ukazały się jeszcze cztery tomy **„Bibliografii województwa tarnowskiego”** za lata: 1992 (wyd. 1993), 1993 (wyd. 1994), 1994 (wyd. 1995), 1995 (wyd. 1996).

BIBLIOGRAFIA MIASTA TARNOWA

W Miejskiej Bibliotece Publicznej z dniem 1 sierpnia 1993 r. powołany został Dział Informacyjno–Wydawniczy. Funkcję organizatora i kierownika Działu objęła Maria Sasiadowicz i pełniła ją do przejścia na emeryturę (2008).

Dział Informacyjno-Wydawniczy, pełniący przede wszystkim funkcję Centrum Wiedzy o Tarnowie i Regionie, gromadzi i udostępnia na miejscu wydawnictwa dotyczące Tarnowa i regionu tarnowskiego, prowadzi bazy danych bibliologiczne i regionalne (początkowo w formie kartotek kartkowych, obecnie – komputerowe bazy danych), organizuje lekcje biblioteczne z zakresu przysposobienia bibliotecznego i regionalne, przygotowuje wystawy tematycznie związane z regionem, prowadzi działalność wydawniczą (m.in. *„Tarnów i jego okolice w legendzie”* 1995, do 2002 cztery wydania; *„Tarnowskie kalendarium”* 1996, wyd. 2 popr. i uzup. 2004; *„Hetman Jan Tarnowski”* 1997; *„Karol Wojtyła w diecezji tarnowskiej”* 1999; *„Ocalić od zapomnienia... : patroni tarnowskich ulic”. T. 1*, 1998, wyd. 2 uzup. 2003; *„Ocalić od zapomnienia... : patroni tarnowskich ulic.” T. 2*, 2004 i in.)

Najważniejszą publikacją przygotowywaną w Dziale Informacyjno-Wydawniczym jest **„Bibliografia miasta Tarnowa”**. Do tej pory drukiem wydano 10 tomów za lata: 1992 (wyd. 1995), 1993 (wyd. 1996), 1994 (wyd. 1997), 1995 (wyd. 1998), 1996 (wyd. 1999), 1997-1998 (wyd. 2000), 1999-2000 (wyd. 2002), 2001-2002 (wyd. 2004), 2003-2004 (wyd. 2006), 2005-2006 (wyd. 2008). Dziewięć pierwszych tomów opracowała Maria Sasiadowicz, 10-ty Ewa Stańczyk. W przygotowaniu jest kolejny tom za lata 2007-2008 (w planach wydawniczych 2010).

„Bibliografia miasta Tarnowa” jest bibliografią lokalną bieżącą. Rejestruje dokumenty z różnych dziedzin, ukazujące się w danych latach i przedmiotowo związane z Tarnowem. Zasięgiem terytorialnym obejmuje obszar całego kraju, tzn. dokumenty wydawane w Polsce oraz nieliczne polonica zagraniczne. Pod względem wydawniczym obejmuje dokumenty samoistne zwarte i ciągłe, utwory, fragmenty bibliograficzne, dokumenty niepublikowane (głównie prace magisterskie i dysertacje doktorskie), dokumenty życia społecznego (katalogi wystaw i foldery), mapy, plany i w nielicznych przypadkach dokumenty elektroniczne.

Opisy bibliograficzne opracowywane są z autopsji w oparciu o zbiory znajdujące się w bibliotekach tarnowskich, w Bibliotece Jagiellońskiej i WBP w Krakowie. Część opisów przejmowanych jest bez autopsji z „Przewodnika Bibliograficznego”, „Bibliografii Zawartości Czasopism” i z elektronicznych baz bibliograficznych bibliotek polskich, przeglądanych w trakcie gromadzenia materiałów do bibliografii.

Materiał w poszczególnych tomach bibliografii uporządkowany jest w 15 działach głównych (wg schematu bibliografii regionalnej), w których wyróżniono poddziały pierwszego, a w razie potrzeby drugiego stopnia. W obrębie działów i poddziałów stosuje się układ alfabetyczny. Wszystkie pozycje bibliograficzne zaopatrzone są w hasła przedmiotowe, a niektóre również w adnotacje wyjaśniające lub zawartościowe. Całość uzupełniają indeksy: autorski i przedmiotowy oraz wykaz tytułów czasopism. Dla dokumentów wielotematycznych sporządzane są opisy skrócone i odsyłacze.

Od 1997 r. „Bibliografia miasta Tarnowa” prowadzona jest w formie bazy komputerowej MAK:

- Baza RegTar 97-2004 – rejestruje 8480 dokumentów za lata 1997-2004, w formacie MARC BN i jest bazą zamkniętą,
- Baza RegTar 2005- rejestruje 5044 (stan na 01.10.2010), w formacie MARC 21 – jest bazą w trakcie tworzenia

„Bibliografia miasta Tarnowa” od tomu VI za lata 1997-1998 drukowana jest bezpośrednio z bazy MAK. Przed wydrukiem przeprowadzana jest korekta i selekcja dokumentów.

W opisach bibliograficznych gromadzonych w bazach „Bibliografii miasta Tarnowa” stosowany jest JHP BN przystosowany do potrzeb bibliografii lokalnej (np. nie ma tematu geograficznego „Tarnów”, używane są szczegółowe tematy czy określniki indywidualne, np. Kamienica przy ul. Rynek 3, Młyn Szancera itp.).

PODSUMOWANIE

Na bibliografię regionalną (lokalną) Tarnowa składają się:

- Drukowana „Bibliografia województwa tarnowskiego” – za lata 1979-1983 i 1992-1995
- Bibliografia miasta Tarnowa – od 1992

Pewnym uzupełnieniem bibliografii jest baza CzasTar „Bibliografia Zawartości Czasopism Tarnowskich” – do bazy tej wprowadzane są opisy bibliograficzne artykułów z czasopism lokalnych (obecnie 9 tytułów czasopism) – baza zawiera 3687 dokumentów (stan na 01.10.2010).

Bazy bibliografii dostępne są na stronie www.biblioteka.tarnow.pl. Każdą z tych baz można przeszukiwać oddzielnie lub wszystkie trzy jednocześnie poprzez multiwyszukiwarę FIDKAR.

W 2010 r. Miejska Biblioteka Publiczna w Tarnowie rozpoczęła realizację projektu pod nazwą „Tarnowska Biblioteka Cyfrowa”. W TBC opublikowane zostaną (z możliwością przeszukiwania tekstu) te roczniki bibliografii, które nie są dostępne w bazach komputerowych, czyli: „Bibliografia województwa tarnowskiego” za lata 1979-1983 i 1992-1995 oraz „Bibliografia miasta Tarnowa” za lata 1992-1995.

Ewa Stańczyk

Miejska Biblioteka Publiczna im. J. Słowackiego

Dział Informacyjno-Wydawniczy

33-100 Tarnów, ul. Krakowska 4

tel. 14/688-80-21 wew. 28

www.biblioteka.tarnow.pl

stanczyk@biblioteka.tarnow.pl